

شرق ماصالی

— قاض احمد —

هله شو ص کز تکلمه باق ، جادتا بوصولامش
ترکیبلره طیفلی ؛ اونری آتوب برلرینه صاق
تورکچیلک آشیلامالی ... بو قدر ایش طبیعیدرکه
آز زمانده بیتمز ؛ اولک ایچون علی باباچم
دماغک برمدت بنده قاله جق ...

* *

علی بابا سواقغه چقدایی زمان ایچریستدن
دماغی بو شالدهش باشی کندیسینه برتوغ کبی
خفیف و برخوتوس قدر ظرف کلدی . شیمدی
یالکن قلبنک تحت تأثیرنده ایدی . فکر برینه
حس ایله حرکت ایده حکدی و آثار و وقوعات
برینه کله ایله دوشونه کدی . دها شیمیدن
سیاستی ادبیات ظن ایتکه باشلامشدی . دوشو
تکسزین سویور و سببی آراشدیرمقسزین
نقوت ایدیوردی . آلدانمده بالخاصه درین
پرانت بولیوردی . اوکا شهنامه رسملری
کوستردیلر : « بزم فوطوغرافیلر ... » دیدی .
کوزی یالکن مناظر فتوحانن و قولاغی آجیق بورو
سسی ایله طوب کورولتوسندن خوشلانیوردی .
دوکوشمه بن خروسلره و بری بری طوسلا .
مایان قوچره : « جیتسزله ... » دیردی ؛
قاش چاناردی . آرتق تاریخ اونک نظرنده
برداستان و حیات برافسانه اولمشدی ؛ هر وقعی
اساطیری بر لوحه کبی سیر ایدردی . اسکندر ،
پولیوس قیصر ، آسیلا ، جنکین خان ، تیمورلنک
ودها بیلیم هانکی بطل غازی ایله رؤیا و خویلیایی
طولولایدی . آیهال اوزانان چو چوقلر کبی تورانی
طوتقه چالیدیر و بولوطره بوسر قلیز کوستردرک :
« آخ برآزدها آشاغیدن کچه بدکن » دیردی . حسی
و حیالی غلطات ایچنده مسعوددی ؛ هو هنزلورن
حقه سی ایچنده ناپولیون بوورالغی اونباق
ایستین آوری قهرمان صاندی ؛ تیز پاک
بر ره دینقوتله مقام صدارتده کورونجه سعید
حلیبی صدر اعظم ظن ایتدی ! . اولدهده
غریب یور و یوردی که درت نمله قوشمق ایستین
قاپلومغه بی خاطر لایوردی . بوندن باشقه برده
مدهش بر لایقردی دکرمنی اولمشدی : سوزلرینک
نه بدتی ، نه منتهایی واردی ؛ کوه زه لکه عاداتا
شکل ابدیت و بر یوردی . ابن وردار کندیسینه
راست کلدیکه آرتق سنی اوقشایور : « علی بابا ،
یورو ... کره ارض سنکدر ! » دییوردی .

علی بابا برکون سواقنده بر حادته نك شاهدی
اولدی : انتخابات عمومی . ا . ویدام هانکی حسه
مخلوب اولرق قالا باغنه حاقیردی : « بر افکنز
قوللری ، عالی پارالایچم ا » اوزمان اول و ثانی
بتون منتخبلر یکنزبان : « ایشته قهرمان ! » دبدیلر
و علی بابایی بمعوت انتخاب ایتدیلر . علی بابا
مجلسده هیچ کورولمیش جلادنلر کوستردی
و ایلك بجران و کلاده ناظر اولدی . ویک چاپوق
آکلادی که اگر یاشامق ایستورسه ق کندی
قفاسی کبی هر شیشی دیکشدرمک لازمدی .
دیکشدردی و دیکشدردی . لافل اون کره
هسکرلرک لرتیفورماسی ، مکتبلرک اسملری ،
پولیسارک سر یوشی ، « از مید » ک املایی ،
و بونره مثال اسمایی شیلر کلا . تبدیل ایدلدی .
معافیته بواصلات اصلیه اشناسنده بیدری علی
بابانک جفتکلری الدن چقیور ، قاصه سنده
و کیسه سنده نه وارسه آریوب کیدیور ، مادی
و معنوی آثار افلاس کوستریوردی .
بر سیاست فیروانه سی اشناسنده علی بابا قایینه سی
لیله برلکنده سقوط ایتدی . اوزمان خاطر لادی که
کندیسنک تمیر و مجدیله و برلش بر دماغی
واردی ؛ شمدی اوکا احتیاج حس ایدیوردی .
ایزله ایدام قوشدی ، دماغ ، صبر ، دماغ

آناطولی و روم ایلیده کی واسع مالکانه لرینه
وغماً علی بابا غروردن آزاده ، سبط بر مخلوقدی .
ایاق صاردنی ، چوخه شالواری ، میشین لایچینی
ایله اونی کورنلر . اگر کیندار دشمنلری
دکله لر ، - براز اوزاق برماضیدن قالمه بر نمونه
السانیت کبی تلق ایدرلردی . فون حاضردهن
محصه سی ک ععدد اولمده برابر ناقابل انکار
برفطانت حامله سی واردی . علی بابا سن آرتق ،
قطق شایان نفرت کورن دها آزدی .

هر نه دنه دور حیدینک نصف اخیرنده علی بابایه
قارشی نظر عالم دیکشدی . اونک بالخاصه قفاسی
بکنامیوردی . معافیته علی بابا باشتن خشنوددی
و آکلایه بیوردی . بچون اوکا :

— علی بابا ، سن بو قفا ایله یاشایه مازسک ،
بو ق دیکشدرمی !
دیورلردی . سنه لرجه هر طرفه بو اخطاری
ده کله دی :

— قفا کی دیکشدرمیلرک ، علی بابا ، اگر
یاشامق ایسترسک ...

شبهه یوق که علی بابا یاشامق ایستیوردی ،
لکن قفاسنک صوچنی آکلایوردی . بدایت
اصره اوقفا ایله یاشایه ماهیغه ایتامادی ؛
بو قدر وقتندیری کندیسنی پک اعلا یاشانان قفا
بچون شیمدی حیاته مهلک اوله جقدی ؟ .
« بچون ، بچون ؟ ... » دییوردی . معافیته
اصرار محوی دوام ایتدی :

— بو قفا ایله یاشانماز . علی بابا بو ق
دیکشدرمی ...

دوستلری بویه سولیه بور ، دشمنلری بو ق
تکرار ایدیور ، بیوک کوچک ، برلی واجبی ،
یار و غیار ، هر کسک دبلندن بو قرائی ایشید .
بیوردی ... برکون کلدی که علی بابانک ده کندی
قفاسنه امینی صا صا لیدی : « عیجا ... » دیدی .
قفاسنده هنوز ماهیتی کله ای آکلایه مادینی بعض
مناسیتینلرک حس و کشف ایدر کبی اولدی .
روایت بر قاق سنده بر واتیر نسینی آلمشدی .
آرتق بالذات علی بابایه ده قناعت کلدی که قفاسنی
دیکشدرمکجه یاشایه ماهیغه جقدی : بوجیبی آتوب
برینه بر مناسیتی قوبالیدی . فقط ناصیل ؛ فطانت
عامله سی علی بابایه خبر و بر یوردی که قفادیکشدرمک
چاشم دیکشدرمه کبی سبط و سهل الاجرا برایش
دکله دی . بواجبه عملی بی یاشامق ایچون یوکسک
بر حذات لازمدی . آرتق علی بابا هر طرفه
بوماهر جراحی آرامغه باشلامشدی ...

* *

اون ایکی بیل اولیور که برکون علی بابایه ؛
— رده علی بابا ، دبدیلر ، ابن وردار
کلدی ... و علاوه ایتدیلر :

— ابن وردار بصره نرک روم ایلیده تورین
ابن سینا سیدر . هر حقیقی بیایر ، هر درده دوا
بولور ؛ بالخاصه قفا دیکشدرمکده اختصاصی
کیسه انکار ایده ص . ایشته حضر کبی امداد که
یتشدی ؛ علی بابا ، شرف سواقغه قوش !

علی بابا شرف سواقغه قوشدی . واقعا ابن
ورداری پک اومدینی کبی بولادی و کوزی تمیله
طوغادی . ابن وردار براز دون کیشوت ، براز
ژاندارمه ، براز زال اوغلو رستم ، براز سمسار
براز ساخته وقار ، براز چکه قارافی ، بونلرک
براز هپسی ایدی . علی بابا ایچندن : « پک اوسنه
هکیمه بکنزه بیور ، اما ... » دیدی و معافیته
دیکشدرمک قلمیاً قرار و بریدی باشی متوکلا
علی الله ابن ورداره تسلیم ایتدی .

ابن وردار سطحی بر ماینه دن صوکره :
— قولای علی بابا ، دیدی ، شو بله آلنکدن
برنیشتر بکیرر ، قفا طاسکی آچارز ؛ دماغی

اصغر از حموی دوام آید...
 بو قفا ایله یاشانماز . علی بابا بونی
 دیکشدرمه لی ...
 دشمنلری بویه سو بویه بور ، دشمنلری بونی
 تکرار ایله یور ، بیوک کوچک ، برلی واجبی ،
 یار و اغیار ، هرکسک دیندن بونقرانی ایشید .
 بیوردی ... برکون کلدی که علی بابا کده کندی
 قفاسنه امینی صارصلدی : « عجا ... ددی .
 قفاسنده . هنوز ماهیتی پک ای آکلیه مادنی بعض
 مناسبتن لکلر حس و کشف ایدر کی اولدی .
 روایت برقاج سنه ده برواتیر نسبتی آلمشدی .
 آرتقی بالذات علی بابا بیه قناعت کلشدی که قفاسنی
 دیکشدرمه کیله یاشایه ماه جقدی : بوجی بی آتوب
 برینه برمناسبی قوناییدی . فقط ناسیل ؟ فطانت
 عامله سی علی بابا به خبرو بر بیوردی که تفاد دیکشدرمه
 چاشیرد دیکشدرمه کی بسط و سهل الاجرا برایش
 دکلدی . بواجبه عملیه بی باشارمق ایچون یوکسک
 بر حذافت لازمدی . آرتقی علی بابا هر طرفه
 بوماهر جراحی آرافقه باشلامشدی ...

*
 *
 اون ایکی بیبل اولبور که برکون علی بابا به :
 — برده علی بابا ، دیدیلر ، ابن واردار
 کلدی ... و علاوه ایتدیلر :

— ابن واردار بصره کرم روم ایلیده تورهن
 ابن سینا سدر . هر حقیقی بیایر ، هر درده دوا
 بولور ؛ بالخاصه نفا دیکشدرمه کده اختصاصی
 کیسه انکار ایدمه . ایشه حضر کی امداد که
 یتشدی ؛ علی بابا ، شرف سوقاغه قوش !
 علی بابا شرف سوقاغه قوشدی . واقعا ابن
 وارداری پک اومدنی کی بولادی و کوزی قلمیله
 طومنادی . ابن واردار براز دون کیشوت ، براز
 ژاندارمه ، براز زالد اوغلو رسم ، براز سمسار ،
 براز ساخته و قار ، براز چکه قافوق ، بونلرک
 براز هبسی ایدی . علی بابا ایندن : « پک اوسته
 حکمه بکنزه میور ، اما ... ددی . مع مافیله
 دیکشدرمه کله قطعاً قرار و بریدی باشی متوکلاً
 علی الله ابن واردارده تسلیم ایتدی .

ابن واردار سطحی برمعاینه دن سوکره :
 — قولای علی بابا ، ددی ، شوچه آلتکن
 برنیستر بکیرر ، قفا طاسکی آچارز ، دماغکی
 ایجاب ایدر سه تجدید ، ایجاب ایدر سه تعمیر ایدر سه
 علی بابا صوردی :

— عجا عملیا ک آجینه طایفه بیلیرم ؟ ابن
 واردار ارباب وقوف مخصوص ریجه لکله تسم ایتوی :
 — اونک ایچون هیچ هر اقی اتمه ، قطی الایر
 بر مصلح سمز واردر . قارشیمه او طوره جتسک ،
 عملیات دوام ایتدی کی مدینه بنله بر ابر حایقه جتسک :
 « یاشاسین ... » باذن الله تعالی هیچ بر آچی
 طویماز سگ . نه قدر چوق باغیر سه ک الم اوقدر
 خفیقلر ! ...

عملیه ختام بولدی زمان علی بابا ک دماغی
 ابن واردار ک آوونجه بولونیوردی . او براتور
 النده کی حضو ذکاین آوردی ، چورودی ، یأس
 آمیز باشی صالادی :

— علی بابا ، ددی ، نام وقتنده صراجعت
 اتمسک ... برکون دها تأخر خسته لی ناقابل
 قداوی بر حاله کتیره جکمش ... باق ، دماغکک
 هر طرفی اوروجک قایلمش : بواجبه تبرنک
 ایستر . بوندن باشقه هیچ بر طرفنده مفکوره
 کوره میورم : عصری بردماغ ، رجا ایدرم
 سو طه بکنز ، مفکوره سر نصل یاشار ... اول باول
 بوکا برقاج مفکوره قویه جنز ... دیگر جهندن
 دقت ایت علی بابا ، « شق سیلویوس » ده محافظه .
 کارتی عادتاً تصلب ایش ، بوده دفع ایدله جک ...

دو هامیلم هانکی بطال غازی ایله رؤیا و خویالیسی
 طولوایدی . آیهال اوزانان چوروقلر کی تورانی
 طومغه چالیدیر و بولوطره بومر و قلری کوستره رک :
 « آخ برآزدها آشاغیدن کچه یکنز » دبردی . حسی
 و حیاکی غلطات ایچنده مسعوددی : هو هنزولرن
 حقه سی ایچنده ناپولون یوارلاخی اویشاق
 ایسته بن انوری قهرمان صاندی ؛ تبر پاک
 بر ره دینقوتله مقام صدارتده کورونجه سعید
 حلیبی صدر اعظم ظن ایتدی ! ... او بیه ده
 غریب یور یوردی که درت نله قوشمی ایسته بن
 قاپلومبغی خاطر لاتیوردی . بوندن باشقه برده
 مدهش بر لاقیردی در کرمی اولمشدی : سوز لرینک
 نه بدتی ، نه منتهاسی واردی ؛ کوزه لکه عادتاً
 شکل ایدیت و بر بیوردی . ابن واردار کندیسنه
 راست کلدیکه آرقه سنی اوقشایور : « علی بابا ،
 یورو ... کره ارض سنکدر ! » دییوردی .
 علی بابا برکون سوقانده بر حادته ک شاهدی
 اولدی : انتخابات عمومیه ! . وییلم هانکی حسه
 منلوب اوله رق قالا باغنه حایقیردی : « برافکنز
 قوللری ، عالی پارالایه جنم ! » اوزمان اول و تانی
 بتون منتخبلر یکنزبان : « ایشه قهرمان ! » دیدیلر
 و علی بابا کی معوث انتخاب ایتدیلر . علی بابا
 مجسمه هیچ کوروله مش جلا دتلر کوستردی
 و ایلیک بجران وکلده ناظر اولدی . ویک چابوق
 آکلادی که اگر یاشاقی ایتیور سه ق کنددی
 قفاسی کی هر شیشی دیکشدرمه لازمدی .
 دیکشدردی و دیکشدردی . لائل اون کره
 هسکر لک اونیفورماسی ، مکینلرک اسملری ،
 پولیس لک سرپوشی ، « ازمد » ک امالیسی ،
 و بونله مثال اسملی شیلر کالاً تبدیل ایدلدی .
 مع مافیله بواصلاحات اصلیه ایشاننده پیدر پی علی
 بابا ک جفتکلری الدن چیقور ، قاصه سنده
 و کیسه سنده نه وار سه آریوب کیدیور ، مادی
 و معنوی آثار افلاس کوستر بیوردی .

برسیاست فیر طئه سی ایشاننده علی بابا قایینه سی
 ایله بر لکده سقوط ایتدی . اوزمان خاطر لادی که
 کندیسنه ک تمیر و تجدید و بریش بر دماغی
 واردی ؛ شمدی اوکا احتیاج حس ایتیوردی .
 ابن واردارده قوشدی ، دماغی عصری دماغی -
 برینه قویوردی . فقط در حال مدهش بر باش
 آغریسی طومغه باشلادی . بوندن شکایت ایدنجیه
 کندیسنه ابن واردار دیدی که :

— عدم الفت امر پدر ، کچر ، علی بابا ؛ سن یالکنز
 صیق صیق یلغیر : « یاشاسین ! ! . یاشاسین
 حریت ، یاشاسین ، ساوات ! یاشاسین ترقی ! ... »
 علی بابا باغیردی ، کوجی بتدی کی قدر باغیردی ؛
 مع مافیله باش آغریسی تحمل ایدله میله جک بر
 نسبتده آرتیوردی . ابن واردارده عودت اتمک
 ایستدی . فقط شرف سوقاغه وارنجه خبر
 آلدی که ابن واردار استانبولدن چیقمش ،
 کیتشدی . علی بابا به :

— بر کره بر آیه ، بر کره ده اسوچوره
 باقکنز ! دیدیلر .

علی بابا شاشالادی ؛ مع مافیله آکلادی که
 بویکی قفادن کندیسنه بردواسز باش آغریسی
 ایله بر یوقسولانی یادکار قالمشدی . اوزمان باشی
 آجدی و عن صدم بددها ایتدی :

— یاری ، ابن واردار قولکی اوتوم بیللره
 آزدیرت !

*
 *
 زوالی علی بابایی طایفه بکنز دکلی ؟
 جناب شهاب الدین

ادبیات عسکریه من

باشادینی جمعیتك عذاب جهل و غفلتندن قورتور-
لاماز ؛ فرانسهده پوهذاب حد اصغر ه ارجاع
ابدلش در. بواعتبار ايله فرانسه و آلمانیا بینهدهك
مسافه بیوك عصر لره اوچوله بیلیر. باقكرن، مثال
اوله رفی بنه فوآد بلك اثرندن برفره نقل ایده چكم.
مؤلف دیبورك :

— ۱۴ —
نموز كچید رسمی اشناسنده تصادفاً
یان یانه بولندیم آلمان آتاشه میلیری بکادی کی:
« تقریباً یازم عصر اول نیم پدرم هینی موقعهده
مظنراً آلمان اردوسيله برابر كچید رسمی باشدی.
شیمدی بن، اولك اوغلی، شواشاده عینی خاطره لری
یاد ایلیوروم ! »

آلمان ضابطك بوسوزی كندیسی سقیدنی ده
فوآد بلك علاوه ایلیور. شبهه یوقه بو آلمان
ضابطی بلك تریبلی برذات دكیش . زیرا او بلك
اوله سیدی نژنده آتاشه میلیر اولدنی دولتك
اردوسی كندی اوكنده كچید رسمی یارانكن
اواردونك مناسقب سقوط وانهرانی خاطرته
كنیره صردی . بو بولیه بدوی دوشونجه لی آدم
نه كندی غایله حراوله بیلیر نه ده ماطر انده كیلرك
حقوق حربته حرمت اتمك غایله بیلیر .

* * *
اثرینك بر برنده فوآد بلك روسیه نك صوك
در سعادت سفیری موسیو دوكرسندن بحث
ایدركن : « بو دیپلوماتك غایت ذكی و دوربین
برذات اولدینه اترقی هیچ شبهه ایتموروم . »
دیبور . فی الحقیقه موسیو دوكرس حرب عمومی یه
تقدم ایدن كوزلرده شهر صرده بولنان سفر
آرسته شدت کیاست ايله تیز ایش ایدی .
نفوذ واحاطة نظریه مقیاس اولقی اوزره شو
منقبی خاطر لاته جنم :

آرشیدوق فرانسوا ايله زوجه سنك سرای
بوسنده قتلخی خبر ورن آژانس تلفر اقامه لری
واصل اولدنی آتمه موسیو دوكرس تصادفاً
داخلیه نظارتنده ، طبعك نژنده بولنیور دی ؛
حادثه جناحی اوارده طبعك خبر آدی و طبعك :
— بو حادثه نك عاقبتی نه اوله چقدر ، دیرسكن ؟
سؤاله روس سفیری جان بلاتردد دینه بیله چك
برانیت و سرهته جواب و بردی :
— حرب عمومی !

بو قدرده ات سیاسی صاحی بر سفیر استانبولده
هیچ اولازسه وانكته نام قدر موقه اوانی لازم
كلیری ؛ چه قائمه كه دوكرسك خصاتی ذكای
درجه سنده اجرای سیاسته مساعده كلدی . دوكرس
فوق الماده مغروردی . دینه بیلرك توركیده
اجرای سیاسته بیله تنزل اتمدی . حال بوكه
آلمان سفیری ملكتنك منافی ایجاب ایدیه
طالقا ووقانی بیله مع المنوتیه اختیار ایدر ایدی و ایتدی
وانوری بالخاسه شكر پاره مدهانه ايله اولادی .

* * *
اوردن بحث ایدركن فوآد بلك دیبورك :
— یارسه كیتزدن اول یعنی طغوز آی اول
بشكطاشدهك كوچك اشخاب اؤنده قارشینده
نابولون بوناپارتك رسمی اصیل ، هجوب ،
متواضع ، ملثفت بر كنج ضابط ارله رفی ترك
ایش اولدیم ازور بکی شمدی نشانطاشدهك
قوانغده « سزار » رولی اویانده عزم ایش ،
سرت و طوق سالی بر دیکناور حالده بولدم .
نفوذ نظرندن طولانی ادب عسکریتی تبرك
ایتلی بز . فی الحقیقه اونه اولدم دیسی اوغلان
« فیصر » رولی اویانقی عزمنده ایدی ، و بو
هنری كندیسته برلنده حكم سورن بر دیکن فیصر
تلقین ایشدی . فی الواقع صر كزندن ایلدنی تملیات
اوزرینه وانكته نك بر كون اوره
كوستروك :

— او مقامك یاننده منحل قالمقنی حس
ایتموره بسكن ، یا شا ؟ كوزكزی آچكرك ، بولیه
فرصت اون عصرده بر كره اله كچنر : او مقامك
ناصردی سزسكن !
دیدنی بلك اوغلی حائل سیاسی سنده نواتر
صهته سنده در . بلكه ده بو نكته یه تلمیحاً فوآد
بلك علاوه ایلیور :

بن افكار عسکریه دیدكلی شیشه حرارتی
بر طرفداری اولفدن بك اوزاغم ؛ بر ملكتنده
افكار عسکریه نك انكشانی جان جان برصیت
هدایدرم زیر اسكرلكك روسی « استبداده در .
استبداد ایسه نه شكده نجل ایدرسه ایشین داعی
انخطاط اولور . « ملت مساجه » عامل مدنیت
اولفدن مستقی عد اولنه بیلیر . بوجهده جمعیت
حریه صردن مآثر صنعت بلكه هلی بز .
آره صره بر عسکر قلمندن چقمش بر صیغه
ادب كورونجه بر نعمت غیر مترقبه تلقی ایلیور
ولنت بدیهه متضامف اولیور . ادبای عسکریه
صردن ارکان حرب ، بر آلاقی هلی فوآد بلك
انفدینك « یارسدن تیه حراسنه قدر » عنوانی
ایله نشر ایتدیكی اثر هانكی قلمك حصولی اولسه
حجره نفاشده بری وارد ؛ فقط قلیج قولاغش
برالقی چقدینی دوشونولتجه قیمت صنعتی بر
قاج قات دها بوكلیلیر .

فوآد بلك بر كون دیشدی كه : « تحف شی !
دوغری ترکیه یازمق بالخاسه اردوده بك بیوك
واندر برخصلت اولدی ! . اسكیدن عسکرلر
آر اسنده دوغری وحقی كوزل یارانلر بولنیور دی .
شمدی بعضاً بون برفره ده درست افاده صرامه
مقدر ایکی كیشی بولنی بلك كوچ اولیور . »
ایمك فوآد بلك ترقیات مساجه ايله انكشافات
بدیهه آراسنده كی صردنی بلك ائی بیلیر . بیلیركه
قلیج بالخاسه قلمك ضرورینه قوتله نیر . مع مافی
بعض روحلرده كی نجابت بدیهه اوقدر مائل
انسا طلركه تربیه عسکریه بیله غایله حبس
و تعقیم ایده من و بولیه جه آلمانیاده بر فون
در غولچ ، بر تراچكك ، بر شلتندورف ،
فرانسهده برلیونه ، بر ویقتور مارغربت ،
روسیهده بر دراغومبروف بتشه بکی كی
وطنه زدهده برنای زاده ، بریحی الدین مکی ویا
خصوص برفوآد بلك بتشه بیلیر . بن بولنیور
یانتیندن قورتارلش الماسیاره لر هد ایدرم .

* * *
فوآد بلك انفدینك « یارسدن تیه حراسنه »
صنده بران تاریخ حرب ، بران تاریخ سیاسی
وبرخیلی ملاحظات مصیبه وار . كرك تاریخ
حربه وركه تاریخ سیاسی یه متعلق اقسامنی
موضوع بحث اتمك ایچون لازم كلن صلاحیتدن
بن محروم . یالكنز ملاحظاتی حقدنه حسبال
ایده بیلیر .

اثرینك بدیجی صیغه سنده مؤلف دیبورك :
— فرانسه دك مدت اقامت اشناسنده لك
زیاده استفاده ایتدیكم ، لك زیاده موجب حیرتم
اولان شی فرانسهده « حرب » ك طرز تلقی
و تطبیقی اولدی . بر شرفیق قفاسی ایچون بولر
تلقی ايله الفت اتمك قدر كوچ برشی تصور
ایدیلیم . بر كون فرانسه حریبه نظارتنه كیدركن
نظارتك دیوارینه یایدش برلش « قهر اولسون
جمهوریت » یازلی اوچ جسم اهلا نظر دقنی جاب
ایتدی . اوصرده اختیارات زمانی ایدی و بواهلانلر
قرالقی طرفدارلینك پروپاغاندا بیاننامه لری ایدی .
بیاننامه لرده اوچنچی جمهوریتك فرانسه یه معنی
صفانك صوك دركسده تنزیل ایش اولدنی ،
فرانسه نك آتیق شرفی تاریخی وجوده كترین
خانك اعاده سیله قورنوله بیله چكی آتشیبن
بر افاده ايله بیلدیر بیلور ، حكومت حاضره حقدنه
قاله آلمز شتوم صرف ایدلكدن صوكره
افكار عمومیه قرالقی طرفدارلری لهنده رای
وبرمكه دعوت اولونیور دی . اصل غریبی شوكه
بواهلانلر یایدش بر بلی خلی كون اولدنی حالده
هیچ برینك بر كنداری بیله بریتلما شدی .
جمهوریتك قوای انضباطیه سی جمهوریتك حریبه
نظارتی بناسنك دیوارلنده كی بودشمن بیاننامه لرخی
محافظه ایلیور دی .

محرمتندرك عفوینه مغروراً اوله باوله اشارت
ایده چكك صوك جمله دهك « دشمن » كله سی
عقلنده مستعمل دكلدر . اویاننامه لر بر دشمن
و شیعه سی دكل فقط خلافتكیر وثیقه سی ده . فرانسه
ضابطه سی اوله حقوق ناسك صوكره حقوق
جمهوریتك حارسی در . خادم خبر اولدنی قناعت
مخاطبه ایلیور دی .

قاج قات دها بوسکیر .
فؤاد بك بركون ديمدی كه : « نخت شی !
دوغری تركیه یازمق بالخاصه اردوده بك بیوك
ونادر برخصلت اولدی ! اسكیدن عسكركل
آراسنده دوغری وحی كوزل یارانلر بولنوردی .
شمدی بعضاً بتون برفرفهده درست افاده صرامه
مقتدر ایکی كیشی بولتی بك كوچ اولور . »
امین كه فؤاد بك ترقیات مسالحه ایله انكشافات
بدیمه آراسنده كی ضدیتی بك ائی بیلیر . بیلیر كه
قلیج بالخاصه قلمك ضرورنه قوله نیر . مع مافی
بعض روحلر كه نجات بدیمه اولقدر مائل
انسانلر كه تربیه عسكریه بیله تامیله حبس
و تعقیب ایده من و بویله جه آلمانیه بر فون
در غولچ ، بر تراپچك ، بر شلاندورف ،
فرانسهده بر ایوته ، بر بوتور مارگریت ،
روسیهده بر دراغومبروف بشدیگی كی .
وطنزدهده بر نای زاده ، بر محی الدین مکی ویا
خصوص بر فؤاد بك بدیمه بیلیور . بن بولنری
یانفیدن قورنارلش الماسپاره لر حد ایدرم .

* * *
فؤاد بك افندنك « پارسدن تیه صحراصنه »
سنده براز تاریخ حرب ، براز تاریخ سیاسی
وبرخیلی ملاحظات مصیبه وار . كرك تاریخ
حربه و كرك تاریخ سیاسی به متعلق اقسامی
موضوع بحث ایتك ایچون لازم كلن صلاحیتدن
بن محروم . یالكلن ملاحظاتی حقنده حسب حال
ایده بیلیور .
اثرینك بدیجی صحیفه سنده مؤلف دیوروكه :
— فرانسهده كی مدت اقامت ائاسنده اك
زیاده استفاده ایندیكم ، اك زیاده موجب حیوتم
اولان شی فرانسهده « حرب » ك طرز تاتی
و تطبیق اولدی . بر شرفینك قفاسی ایچون بو طرز
تاتی ایله الفت ایتك قدر كوچ برشی تصور
ایدیله من . بركون فرانسهده نظارتیه كیدركن
نظارتك دیوارینه یاپیشدیرلش « قهر اولسون
جمهوریت » یازیل اوچ جسم اعلان نظر دقتی جاب
ایتدی . اوصرده انتخابات زمانی ایدی بو اعلانلر
قرالاق طرفدارلرنك برویغالما بیاننامه لر ایدی .
بیاننامه لرده اوچینجی جمهوریتك فرانسهده معنی
سفالنك صوك درك سنه تنزیل ایتش اولدی ،
فرانسهك ایتجی شرفی تاریخنی وجوده كتیرن
خاندانك اعاده سیله قورنوله بیله جکی آتشین
برافاده ایله بیله دیوروكه ، حكومت حاضرده حقنده
قاله آلتز شستوم صرف ایدلكدن صوكره
افكار عمومییه قرالاق طرفدارلری لهنده رأی
وبرمكه دعوت اولونوردی . اصل غریبی شوكه
بو اعلانلر یاپیشدیریلدی خیلی كون اولدی حالده
هیچ برینك بر كناری بیله بیتریلما شمدی .
جمهوریتك قوای انضباطیه سی جمهوریتك حربیه
نظارتی بناسنك دیوارلرنده كی بودشن بیاننامه لرنی
محافظه ایدیوردی .

محررمقندر كی عفوینه مغرور اول بول اشارت
ایده جكم كه صوك جله ده كی « دشمن » كله سی
مخلنده مستعمل دكلدر . او بیاننامه لر بر دشمن
وثیه سی دكل فقط خلافتكیر وثیه سی دره فرانسه
ضابطه سی اوله حقوق ناسك صوكره حقوق
جمهوریتك حارسی دره خادم خیر اولدی قناعت
كافیله ایله بیلن حكومت شبهه بوق كه مخالفتك سهام
مجموندن قومانز . بزده ایقاع حریق ایدنلر دن زیاده :
« یانین وار ! » دیمه حایقیرانلر تنكبل اولور ،
چونكه چوق كره وظیفه ضبط و ربطی قوندا انجیلره
تودیع ایدرز . بولنر ب درجه مدنیته ، سأله سی دره
دولت وقانون بزه حریت ویرسه لر بز بری
بریزدن او حریقی قیصقانیرز : براز دقت ایدنلر
كورور كه هر قوموشونك نظری بر حائل حریت دره
اوزون بر تربیه معاشرت كیره به بئلر حقوق آخره
نسبت لازمهده رعایت ایده منلر . تربیه سزلك
مانع حریت دره . تربیه سز ملكشده بیك بهانه
ایلر - كذب دین ، كذب اخلاق ، كذب حجت
ودها بیك یالان نامه - هر كس بری برینه حریقی
حرام ایدر . انسان هر شیدن قورنوله ایچریسنده كی

اردوسی كندی اولكنده كچید رسمی یابانلر
اوردونلر مناسقب سقوط وانهرامنی خاطرینه
كتیرمه صدی . بو بولمه بدوی دوشونجه لی آدم
نه كندی تامیله حراوله بیلیر نه ده اطرافنده كیلرك
حقوق حریقه حرمت ایتكی تامیله بیلیر .
* * *

اثرینك بر برنده فؤاد بك روسیه نك صوك
در سعادت سفیری موسیو دو كیرسندن بحث
ایدركن : « بو دیپلوماتك غایت ذك و دوربین
برذات اولدی ایتمه آرتق هیچ شبهه ایتمه بوم . »
دیور . فی الحقیقه موسیو دو كیرس حرب عمومی به
تقدم ایدن كوزلره شهر صزده بولنن صفر
آره سنده شدت كیاستی ایلر نیز ایتش ایدی .
نفوذ واساطه نظر بنه مقیاس اولتی اوزره شو
منقبه فی خاطر لاه جنم :
آرشیدوق فرانسوا ایلر زوجه سنك سرای
بوسنده قتلی خبر ویرن آژانس تلفرافنامه لر
واصل اولدی آنده موسیو دو كیرس تصادفاً
داخله نظارتنده ، طملك نژنده بولونوردی ؛
حادثه جناحی اوراده طلمندن خبر آلدی و طملك :
— بو حادثه نك عاقبتی نه اوله جقدر ، دیرسكز ؛
سؤالنه روس سفیری مان بلاتردد دینه بیله جله
بر امنیت و سرعته جواب بوردی :
— حرب عمومی !

بوقدر هفت سیاسیة صاحبی بر سفیر استانبولده
هیچ اولازسه وانكتهام قدر موفق اولتی لازم
كلیردی ؛ چه فائمه كه دو كیرسك خصلیت ذكامی
درجه سنده اجرائی سیاسته مساعد دكلدی . دو كیرس
فوق العاده مغروردی . دینه بیلیر كه تور كیده
اجرائی سیاسته بیله تنزل ایتدی . حال بوكه
آلمان سفیری ملكتنك منافی ایجاب ایدنجه
طالقا وولتی بیله المونیه اختیار ایدر ایدی و ایتدی
وانوری بالخاصه شكر پاره مداخته ایلر اولادی .
* * *

اوردن بحث ایدركن فؤاد بك دیوروكه :
- پارسه كتیزدن اول یعنی طغوز آئی اوله
بشكطاشده كی كوچك اخشاب آوند - قارشیننده
ناپولیون بونا پارطك رسمی آسبیل ، محبوب ،
متواضع ، ملئت بر كنج ضابط اوله رق ترك
ایتش اولدیغ اور بکی شمدی نشانطاشده كی
قوناغنده « سزار » روالی او بیاننامه عزم ایتش ،
سرت وطونوق سمالی بر دیکتاتور حائلده بولدم .
نفوذ نظر دن طولانی ادیب عسكری فی تبرك
ایتله لی بز . فی الحقیقه اونه اولدم دیسی اوغلان
« قیصر » روالی او بیاننامه عزم ایدی ، بو
عزمی كندیسنه بر لینده حکم سورن بر دیکر قیصر
تلقین ایتشمدی . فی الواقع هر كوزدن آلدینی تعلیمات
اوزرینه وانكتهامك بر كون انوره
كوستوره ك :

— او مقامك یاننده منحل قاله جفی حس
ایتموره سگز ، پاشا ؟ كوز كزی آچكیز ، بویله
فرصت اون عصرده بر كره اله كچیز : او مقامك
ناضردی سز سگز !
دیدیكی بك اوغل محافل سیاسیة سنده تواتر
صتیه سنده در . بلكهده بو نكته به تلمیحاً فؤاد
بك علاوه ایدیور :
— اوره بعضی مقدرات عالیه برینه
كتیرمك ایچون دنیا به كلدركنه حقیقه قانندی ،
كرك احتراصاتی اطمین ایتك كرك بو مقدراتی
حیز فله چیتارمق خصوصنده حریقی بكانه واسطه
تلقی ایتشدر .
ایشنه اعتقادجه آلتون حرفلره بر آیده حقیقت
كی تاریخچه كچك لازم كان کرانها بر جله ! . .
[۱۴] سطر طی ایلشدر]
فقط
بز هر خطوده خاطر لاه . مجبورز كه شرفده بز !
جناب شهاب الدین
هامش : بواتر قیمتداره به عودت ایده جكم .
ج . ش

عبدالحق حامدك (مقبر) ايله (اولو) سنده تقريض

[اسياتريك سمايه استادى عبدالحق حامدك بو اثرى مصحح بر صورتده طبع اولونمقده اولديقى بوئدن اول نيشير اتمس و ، بالداك استادك قلمندن چيقلماق مقدمه سنده عينا اشرف اتمشديك . كذاك بو اثر - قنده سمايه نظايف بكك روق اطالماقده سام زمت بكك غزته من درج اتمشدي . يا ين ايتداز ايدجك بو فويس كتابه حامدك اكه بو يوك معني واديا ايمار كئي مندا اولويسي جناب شهاب الدينيك يازديقي ظريف ودرين تقريض قارم من . تقويم اتمكك قمتخرز (ايلري)]

عبدالحق

عبدالحق حامد بك اؤز ديكشديك اولسون تقير ايتدي ؛ كندديسي ناصل باشبورسه بلاغته اوله باشبور . هر اؤزنده بر صيفه موجوديتي متمسك كوروز . اولدركه ، بيلدم ، بركتخانهده استادك ياز ياه طوران ايني كتابي برى برى طائيرى ؟ ايسته ازجه (مقبر) كندندن اولني وصو كئي اكار حامدك هيچ برينه بگزمه ؛ مقدمه سي ادبيات منوره مزده وئني ادبيات منظره مزده بر قرن جديدك ايتدي در .

فاطمه خانمك فاطمه ارنجالي يالكر شاعر اعظمك توجه حائله دكل ، بوونون ائلك روزنامه ادبياتده بر طالع وؤز اولدي . مزمن و الم بر مرضك حاقبتده شاعر ك طبراعه ترك ايتديني بدبخت ريفيسي سولدن برى بزم مقدس بر سلطان شمرمدي . حامد بك بو تقريض اتمتاف ايله ،

صبرا ، اشير ، نؤز اوئكدر ؛
بن واسط هم اثر اوئكدر .

ديبور . مع مانيه هيچ شه بو قدره بيردك حزار ياردن بريني وداها بو يوك شاعر طرغدي . فيلسوف (نجي) بر برده ؛ « ضلوا بك انسان ايشلدر بركت قانع دكل ؛ فقط عفتي در كه در نيشلدر بيروره دربر . صحوه بك داغ جبراني زوجك دماغده غوق الهاده بر محق افكار آچديفته شه بو قدر ، (مقبر) . قدر هيچ رهنمائي شاعري بويله درين ، بويله قاي بويله وؤز شه قاره ااعلاماشدي مرئيه بك حميميتي او قورون رو حكيمي بورقا ؛ ناظمك قابندي آچيني فليكنزده صابلاش طويارسكز .

(مقبر) دن اوله حامد بك بك واسع بر منظره ستمدي . اوني كورمك ايجون ذكي ويدا ايستناس بر نظر له باقني كتابت ايله بيايردي . (مقبر) دن صوكره شاعر ك سبل دهاستي صانك جراسني قارمه باشلادي ؛ آرتق اوني آكلاق باش دوندره بك د بئلكلري احاطه مئوقدي . و بو در بئلكلر بزم هيچ ضررلي

چيغام : حامدك شعري كندى زخم روحه اوز ائدجه كوزلشدي ؛ آكلادقده صنعتك اكه دلسوز ونازين اهترار ايدن نئاري صم سينه سنده اعيش ...
حامدك مرئيه دن ، بائدمز ، طاله دن ، تفكر دن ، هر شديني (آجي) در نيشلدر بردي . (مقبر) ك بلاغت اضطرارنده ائمانليز بر محق و صديت وارد . اصولن بو وئنت رختلته هنوز هيچ قيراشمدي . صميميتي اهتراريله (مقبر) يالكر بزم ادب ايترده دكل ، بلهك بئون ادبيات جهاند . بكتادر . مع مانيه ايلك ايلم ائتشارنده ار كا يان كوزله باقنر وئني كورمك زاننده بولناظر اولمشدي . ريفه صنعتك - جاه نئشي اوز زئدن آييرديني جه .

سني شاعر او قدر بو كسكده رفغ اتمشدي كه بزم قاي وطابن نظر لر سن اوني دائما تقبيه موقوف اولامبوردي . شاعر ك هم سئندك ناي مام آره صيره او كندكي بياض صحيفتي روسيا . بجه ايله كرلكلوردوي . بو ايجه شعري كورده بئيلر (مقبر) . هئانز ديك كفر اديسته بولنديلر . اوئر نظرنده ،

چيني فاطمه لـ دن قيام ايت ؛
يادمدني حالكه درم ايت ؛
بر طاطلي باشك . بر كوشه
ايلم حيايي تام ايت ! ...

شعريك نه كوزلاني اولاييردي !
حامد بك ، مزمن فاطمه سنك جازا سندن برغشي هدا بئله آردوي . غائبني آريان ياشلي كوزلري دركاه ائتمدن بائغه استنادكا . بولاماشدي . شاعر ، برده ائندن قابيردني كوكمه آراهه قئدي ؛ دنيا ده بيقلان بهشت سادتي آرتق يالكر ابدنيك ساك كوزلشاري آرمئند . تكرر بولاييردي . بوئدن صوكره اونك روي ، هر طرفي قاي محض ايله قابلي بر ضيق ائكار ائمنده ، محروس قالمازدي ؛ شمدني ار كا فحش آلاي ايله منتاسب هر طرفه نيه لازمدي . هئيه كبريا ؛ دوغمش ، ديبردكي ؛

من خالفك ايتدك ايمان
برسنده بولور بو ياس پايان ؛
بيلدم سكا وامل اولدي جانان ! ...
وهلازه ابد بوردوي ؛
الله دريم كلير بحال ! ...
(مقبر) ك برقم همي بويله ايكلدن و دوكون برئشيد ائبار در . الم ، بك طبيبي اولارق ، حامد بئي مارزاي طواهره صوق اتمشدي ؛ چرنك قاروشق ايسته دني روح فاطمه آرتق موجودات مرئيه بك اوله سنده ايتدي . يدازن شاعر يالكر سطح . جهاندكي كوزلشاري كشف وزغله قناعت ايله مزدي . كتابت هب صرفني ايجون ايجلان چيچكردن ، بيقلوب برديغي غبار اولان طافردن ، بئون محكم زوال وانقراض شيلردن ميارت اولاييردي ؛ مناظر فونئده برارض قا بوقسه ، شاعر ك زوالني فاطمه سي زرده ايدمي ؟ اوني بولني ايجون آغش دنه آيئلدي ؛ قاتيلره اقام ابدني وعد ايدني او آفرشده . بئون ده ائني آرتق چيرپنه حق وچيرپنه قئدي .
هن زامده شاعر ك سبل اولويده بر طغيان فئق ايله كورنه بك ، قاعده ، حادث ، آيين بيان ، بئون زنجيرلري قئدي . حضرر هب رنده هائمه رويي آغذايان شاعر ايجون مراسم بلاغتكه نه قئتي واردوي ائمتداد فرايدنه حائل اولايدين ؟

المى باشامانك الى آكلماز مقاصدي آچيني
لذتده قسيم ايله بيليرز . ماني طومني ايجون
شرك قايبه لازمدر . سلطان زده صلاحيني ؛
خواج حيرتي ، حاجي ابراهيمي اكلشلايان ناسرلي
او وچلر (مقبر) ديك قطي . صنعتك رتني حسن
ايله مزلردوي . وابده مديلر ؛ « صاچا ! » ديديلر .
حال بوكه (مقبر) ادب اتمك بو كسك ، اكه صاف
واك كوزل ابدني ايتدي . كئارجاهه يازلان
اويدنيه ؛ اعلم ايدت موعوددر . ضرر اوني
يدنر جانلادره حق ، انسانراوني كئيدجه اكله حق
وئقاي استقباله او كا باشادجه كوزله تن برخرامة
صنعت مرقي شخصيص ايله جكدر .
بوكون بيله ائكار ايله بيله بك بركي قالمشدره
ادب ائز ايلك نئر صنعتي (مقبر) مقدمه سيه قازاندي .
اوندن اوله مئي ، مسجع وئني سر صبح صبحه لر سن
واردوي ؛ لکن هب اوئر تزلكدن چقمش و نظم
اولاماش بر خئشي اوني ايدلر . (مقبر) ك مقدمه سي
اوقونجه به قدر اوله ساينر درق كه ، نظمه يالاشالايكه
نئر كوزلشسين . نئر و نظمك آري آري بر
مالكاهسي اولديني و حرؤة نظمدن اوزاق بر
نئر صنعت بولنديني بزه (مقبر) مقدمه سي اوكرندي .
اوندن اول ادب اتمزده ECRITURE ARTISTE
ديكلاري شي بو ايدمي ... (مقبر) ك ائكار ايله
مقدمه ومنتندن ادب اتمز ايني بو يوك درس ائدي ؛
درس صنت و درس صميميت . جناب شهاب الدين

اشتراک شرتلری

پوسته احری داخل اولدی بی حالده

استانبول و ولایتله سنه لکی ۹۵۰ آنی آلتی ۵۰۰ اوج آلتی ۳۶۰ غروش
اجنبی مملکتله ۱۴۰۰ ۷۵۰ ۴۰۰

مدیر مسئول : اسماعیل آصف

تلفراف عنوانی : استانبول پیام - صباح

سختی ۱۰۰ یاره

روای ساهت	
طلوع شمس	۶۵۰
اوکجه	۱۲۲۸
ایکندی	۳۲۶
آقسام	۵۴۹
پانسو	۷۱۹
اسک	۵۱۰

TDVISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 22.734

پریشان دوشونجه لر

محرری : جناب شهاب الدین

★ کیم نه دیرسه دیرین : هر کوزلک معصوم دیر .

★ الکسریست حرکتک زده بیله آیفکنزه دقت ایدیکیز ؛ اوراده بر ایله کوسنتک ایزلدر : منتفتکنز !

★ کوچک فکرلر جزئیاتده کندیلرین غائب ایدرلر ؛ کلیاتی آتیجی بیوک فکرلر احاطه ایده بیلیر .

★ اولبه صانیوروم که غسالله و هزار جباره ثولوم بالنسبه آز صوووق کلچک : اونکجه کچینورلر ، آزچوق الفت ایتیش اولمالری لازم کلیر .

★ طوبراق صو ابلهده ایصلانسه ، کوز یاشی ابلهده ایصلانسه ، قانلهده ایصلانسه چلمور اولور .

★ اویقوده بتون انسانلر انسان در ؛ بشریت اویانقدن صوکره چوق کره حیوانک دونته دوشیر .

★ او آداملره آجیرم که بهیظربنه اویق ایچون کوچلکه وارنقاقلرندن فدا ایتکه جیور اولورلر .

★ فکرلر قادن کیم دره کوزلکلری مودایه موافق قیافت ایچنده آرتار .

★ دیار مسعودیتک اوغرابتی واردر که ایچریسنه کیره مدن و ایچریسندن کچه کدن صوکره طانیلیر .

★ لذتله خاطرلری آره سننده چچیک ومیوه مناسبتی حسن ایدرم : بعضاً چچیک کوزل ومیوه آچی ، بعضاً چچیک بسط میوه میو له بند وبعضاً ایکیمیسه کوزل ولذت اولور .

★ یاشامادینی سعادتنک لذتی ایدم وخیال قوتله طویا فلر واردر ؛ بن اولره ده مسعود ، دیرم .

★ قیرلش حیاتی شکایتسز یاشاتی : ایشته اک بیوک منات !

★ بیزده چککلیک خویده باله تولید ایدر : چیرینلرک ایسی کوزلرک ایشندن دها این وفاسی دها فنادر ؛ فالرک چیرکینلیکی حقی برجزای طبی کیم کورونور . وایلرک چیرکینلیکی فارشیننده انسانه طبیعت حسابنه بر اواناه حسی کلیر .

★ بهم برقوقوه کیزی برسوینج ، داشمی برطانیلتیق ، بیتن برسوس آرزوسی : سون قادیی بودرت حال تقسیم ایدر .

★ جناب شهاب الدین

دیلنجینک دکنکی بیله ابلک فرصتده مصای اولیق ایستیر .

★ «قاله جغز !» دبه امنیله حاقربیرورز ، قالتمنی دوشونجه کیمزه وقتیه دوشمه کیم دوشونسه ک نه اولوردی !

★ هر جنازه آلانه تصادفده دوشونوروم : «شمدی اوموزلنده طاشبورلر ، برساعت صوکره آیقلمی آلتنده چیکنه به چکلر .»

★ صوبیشنر بری برینی ممکن شکل اولدقلری کی کوره ضرر ؛ آره لنده حقیقی آز چوق دکیشدیرن بر برده شعر واردر .

★ بردوکوی کسمکه ویا چوزمکه تثبیت ایتدیکه درجه متانتی یقنی آکلایه مایز .

★ انسانی انسان ایدن جمعیت در ، صیرتلان ایدن ده او .

★ ادبیاتده حقیقت ، حقیقت آینه در : بو دقیقه تک دوغروسی یارین یا کایش صره سننه کچه بیلیر .

★ اک بوکسک جیت : کندک ایچون ایسته دکلرکی وطنک ایچون نی ایت .

★ بر نایسهده قورتاره جتی جلاله هیچ صالیور میه چک زینا ایچدن اهن در .

★ تونل ایچون : « ترک حیات ایتدی .» دیوروز . حال بوکه اوجیانی دکل ، حیات اونی ترک ایتشدیر .

★ عشق موضوع بحث اولنجه عقلایجه سولکه دلایجه سولکه در .

★ هر روح کندینه یاقیشان خولایی طاشیر . خولیا ک سولکه ، کیمسه ک بیله م .

★ حیات برجت دکل ، بر جهنم دکل ، بر اعرف شفقت در .

★ حالندن شکایت بر صایق سیزلنی در ، چونکه مخاطبته : «المدن بر حصه آل !» دیکدر ؛ بیچون آلین ؟

★ حرب عمومی ایکی بیوک جریون تولید ایتدی : قان جریانی ، صرکب جریانی .. بزی ایکینجیمی بریچیندن زیاده ضعیف دوشوردی .

★ بز اولاد وطنی سویوروز ، فقط اولور شهید اولدندن صوکره !

★ انسان نه دوشونسه فکرینه براز کندینی قاریشدیرر : جاذبه عمومیه نظر به سننده بیله کندی نفسی صرکب حسن ایدر .

★ نفسندن ممنون اولایانی هیچ کیمسه ممنون ایده من .

★ هر بیوک آدم خارق الماده در ، فقط هر خارق الماده آدم بیوک دکل در : مثلا ناپولئون بوناپارت ...

★ دلی صاچلار ، یاکیش ویا فنا دوشوندیکی ایچون دکل ، منی زمانده هر شیشی دوشوندیکی ایچون .

★ اختیاریلرک کینلره خلاصه تصایحی شودر : « کچ یاشکنزه اختیار اولکنز ! » عبث ، نصیحتلرک چوغی کیم .

پیام ایام

پیام ایام ...

* اك بوكسك جيت : كندك ايجون
 ايسه دكاركي وطنك ايجون نبي ايت .
 * بر نايه ده قور تاره جتي جلا ده
 صايوريمه جك زندا نجيدن اهوون در .
 * توان ايجون : « ترك حيات ايتدي ،
 ديوروز . حال بوكه اوجياني دكل ، حيات اوني
 ترك اتمدر .
 * عشق موضوع بحث اولجه عقلاجه
 سومك دايجه سومك در .
 * هر روح كندينه يافيشان خويلاي طاشير .
 خويلاي سويله ، كيسه ك بيلم .
 * حيات بر جنت دكل ، بر جهنم دكل ،
 بر اعرف منفعت در .
 * حالتون شكايه بر صايفيسزلي در ،
 چونكه مخاطبه : « المدن بر حصه آل ا
 ديمكدر ؛ نيجون آلين ؟
 * حرب عمومي ايكي بيوك جريان توليد
 ايتدي : قان جرياني ، صركب جرياني .. بزي
 ايكي جيسيمي بر جيسيندن زياده ضيف دوشوردي .
 * بز اولاد وطني سويوروز ، فقط اونتر
 شهيد اولدندن صوكره ا
 * انسان نه دوشونسه فكريته براز
 كنديسي قاريديرور : جاذبه عموميه نظريه سنده
 بيله كنديسي نفسي صركن حس ايدر .
 * نفسندن نمون اولماياني هيچ كيسه
 نمون ايدمه ص .
 * هر بيوك آدم خارق العاده در ، فقط
 هر خارق العاده آدم بيوك دكل در : مثلا ناپولون
 پوناپارت ...
 * دلي صاچهلار ، ياكليش ويا فنا
 دوشونديكي ايجون دكل ، عربي زمانه هر شيشي
 دوشونديكي ايجون .
 * اختيار لرك كنجيله خلاصه تصايحي شورد :
 « كنج ياشكزده اختيار اولكز ا » عبت ،
 نصيحتلرك چوغي كي .

* او آداملره آجيرم كه بيطارينه اوجي ايجون
 كوجلكه وار تاعا لرندن فدا ايتكه مجبور اولورلر .
 * فكلر قادين كي در ، كوزلاكلري مودايه
 موافق قيات ايجنده آرتار .
 * ديار مسعوديتك اوغراي و اردركه
 ايجريسه كيرمه دن و ايجريسندن كچه كدن صركه
 طائيلر .
 * لذتله خاطر لري آره سنده چيچك
 وميوه مناسيكي حس ايدر : بعضاً چيچك كوزل
 ميوه سي آجي ، بعضاً چيچك بسط ميوه سي لذت
 وبعضاً ايكي سي ده كوزل ولذت اولور .
 * ياشاماديني سعادتك لذتي ائيد و خيال
 قوتيله طويانلر واردو ؛ بن اولره ده مسعود ، دربرم .
 * قيلش حياتي شكايتمس ياشاي : ايشته
 اك بيوك معائن ا
 * بزرده چيچك خويده باقه توليد
 ايدر : چيچك بيوك ايسي كوزلرك ايشندن دها
 ابي و فناسي دها فنادر ؛ فكلرك چيچك كنجي
 بر جزاي طبي كي كورونور . و ايلرك چيچك
 قارشيننده انسانه طبيعت حسابنه بر اولناه
 حسي كليز .
 * مهم بر قورقو ، كزلي برسوينج ، داغي
 بر طالعيني ، بيشن برسوس آرزوسي : سون
 قادي بوردت حال تقسم ايدر .
جناب شهاب الدين
 هاش :
 ابن المختار بك افندي طرفندن بذل ايدبان
 ايضاحات طالانه يي تممياً للفائده نشر ايله عرض
 شكرانه وسيله ياب اولورم . ج . ش
 (convention) كله سينك اصلي لايحه
 (conventio) اولوب آلاجه مستثنى اوق
 اوزره انكيزجه و فرانسوزجه به (convencion)
 و ايت لايحه به (convencioni) شكنده قبول

پیام ایام

استاد ادیب جنابك چكن كوڤن بوستونلر ده
 خطاباً بر مکتوبی نشر
 ابدلی که چکن کونده عرض ایلدیکنز وجه
 ایله ، اسلوبجه بر خارق ایدی . شمدی به قادر
 بزده اوردجه کنیش ، بوکسک بر طرز بیان
 کوروله شدی . فقط او خطابه مناجاده بوک
 بر قیمتی حاض ایدی ، چونکه قطعی بر منطق ایله
 بر چوق حقیقتری الك کور ، الك قابیلر ذهنلره
 بیله صوقایلمک قدرتمنده ایدی . اوقویانی ،
 -لوس نیت صاحی ايسه تخیر ایدیلوردی ،
 مطلق افتخار ایلوردی . هر حاله لال قیلوردی .
 سوز بر نفس سادج بی رنگدر اما
 بر هزن صورتکده کون و مکندر
 ايشته انظار معنی ، فصاحت و بلاغت اعتبار ایله
 بو صفتلره ابرن بر جت فضل و کاله ، دون
 آفرده دن تفرقه لاهنه پارقلرته بیلدر لریکی
 وجه ایله ، (بکی کون) محرمی بر جواب و برمش
 ایش ! بوخبری آله کوزومک اوکنده جناب
 شهاب الدین ایله بونس نادى ادباً ، فکراً ،
 علماً آیری آیری تجسم ایتدیلر . او بری شهرتک ،
 نثرینک بر مجددی ، بر میدی که اونوز سنه دن
 بری یازدقلرله دوجه درجه بوکسکلیش ، عین
 زمانه لسانغزی و ادبیانغزی ده بوکسکلیش ،
 هر حاله منسوب اولدینی . انک مغز نثرنی آرتیر بر
 بر شخصیت ، بردهاء اولمش ، بر بکی ايسه بنه
 اونوز سنه اولی مشهور بابا طاهرک چراققله ،
 یامانقله مطبوعاتزه انتساب ایدیلدن بری
 یازدقلرله ، او حوصله به صیغاه هرزه لرله ،
 او بولانغی ، او ایکنج ، او بدست بیانیله قدمه
 قدمه اوله آلماش که آرتق نه یاپدینی ، نه
 یازدینی ، نه سويله دیکنی بیلمز بر هرزه وکیل
 اولمش !
 دور جمیده او وسوای قلمنی بابا طاهره
 صاتارق استبدادک جانندن ، کولکدن یاردانچانی
 ایله غزته جیلکه باشلایان بو مخلوق مشروطیتی

متعاقباً جمعیتک اکیست یابه بردالفاووغی اولدی ،
 ۳۱ مارت حادثه سنده مظلوملری ، مضموملری ،
 مصلوبلری :
 کولری ماته طالده هیچ بر صاحب انصاف ؟
 تمزیل ايجون یازمادینی بر قادی ، ظالمی
 ايسه ذیلانه مدیحله لره توكاره چيچازدی .
 صوکره لرده اتحاد و ترقیتك کایشی کوزل
 هر فضاحتی ، هر جتایبی هر فرستده پرواسزجه .
 سنه ، حیا سزجه سنه آقیشلادی ، باب عالی
 باصقینی برغزای بارک کی کولکره چقاردی ،
 محمود شرکت پاشا وقه سنده داماد صالح پاشای ،
 بوئون اومقدورلری الك ذبلانه افرالره بوغدی ،
 مع مافیله بو عقورانه صرطوبیت سایه سنده هرورلو
 مرتسز لکلرینه رغماً او حزب بیما کره اومدینی
 کی چاتمغه موفق اولدی ، بر معیونانی یاقالادی ،
 حرب عمومي اثناسنده آیدینه بر انجیر اوزوم
 شرکتی تشکیل اتمک کی بضی دالاور بره لره
 کیریشدی ، یارا قازاندی ، مطبوعات جعتی دیبه
 تأسیس اولونان ورتکدن رتکه کیره رگ حالا
 دوام ایدن بر اتحاد و ترقی دولانک بر آرائی
 باشته کیدی ، اوسایده آلمانان کاغذ کتیردک
 وسيله سبله بر قاج بیگ لیرا دها اوردی ، حرفتک
 متارکدن صوکره کی حیسانی تعریفه حاجت
 کورمبوروز . قوای ملیه نامنه هرخص صفتیه
 (لوندره) به کیندیکی زمان یایدقلرینی وسويله .
 دکارتی ده هیچ نظرا اعتباره آلپوروز . حاصلی ،
 سیاسی بر طره بر اقبوروز ، آنجاق ادب و عرفان
 نامنه دیوروز که جهانک هانکی کوشه سنده جناب
 کی بر ملنک اک بووک ادبینه بونس نادى کی
 اک آشانی ، اک صغر بر فردی جواب و بر مکه جرأت
 ایله سین ، باخصوص او جرأتی بر نظر تقدیر ایله
 کورنر بولونسون . . . شاید بوا یکی منته آراسنده کی
 بعد نامتناهی بو محیط ادراک ایدمه میورسه :
 یوف خارینه دهرک کل و کزارینه هم یوف !
 اغیارینه یوف ، یار جفاکارینه هم یوف !

ایستاد. اون آنچی عصرده (convention) یازیلدی .

لاینهده کی معناسی اول (accord) ثانیاً (assemblée) در فرانسجهده غالب شایع اولان معناسی accord نیکبزهده assembly در ایکنجی معنا معلوم بزم موضوع بحث و مذاقعه برنجی کله در و بزونک مقابلی تعیین ایده چکر لغات ، برنجی کله نیک معناسی اوله زق ایکی و یا خود دها زیاده شخص بیننده تعهدات متقابل ایله مؤسس اولان شیتدر . دیور اصطلاح حقوقیه La convention est l'accord de deux ou plusieurs parties sur un objet d'intérêt juridique تعریف اولنور که مفهومی عقد ، حکمی تولید مکفایت دیمک اولور . و بو تعریفه کوره convention کله سی contrat معناسنه کلور ، فقط ماهیه برنجیسی عام ایکنجیسی خاصدر . عقد کله سی ده اصطلاح فقهیه ایجاب و قبولک یکدیگرینه ارتباطی اوله زق تعریف اولور . یعنی هر هاتکی بر خصوصده تراخی = **consentement mutuel** و بناء علیه «عقد» لبسته به بعض حقوق و مکفایات تولید ایکن **convention** و صراف اولان بر تبیره **contrat** در که لسانزده دها زیاترد بر تبیره «مقوله» یعنی سوزلشمه در . فرانسجهده السنه حقوقیه بو ایکی صراف اکثریا بر برینک رفتنده و **contrat-convention** شکننده استعمال اولور .

convention ک معناسی شو صورتله تقرر ایکنجه «مواضعه» نیک بونی ادا ایوب ایده میه . چکنی تدقیقی ایتمک لازم کلور . مواضعه لسان عثمانیه لاینزل بر صورتده مؤسس اصطلاحات حقوقیه دن اولوب مقصد اصلی بی کتم ایکن و خصوصیه برینی اضرار مقصدیه - مثلاً آخره لورج قرار ایله مانا چاپیریق کی - عیله و دسیسه به مستند عقوداته تخصیص اولمشدر . و بو نیک فرانسجه سی ده **Simulation** یا خود **contrat simulé** در .

مواضعه ک قاموسده کی معناسنک سزاو چنجیسی انتخاب بنده کراو چچی به کتبه که لزوم کورمه دن برنجیسته شیک ایوبوم . شایع اولان معناده بو در . فی الحقیقه قاموس (مواضعه مقابله و زنده بر خصوصده بحث ایوب اولکل قرمز معناسنه در بقاله واضع ادا راهنه] دیور . اوکل و برنجیسی ضمه حقیقه مبسوطه و ایکنجیسی ضمه حقیقه مقبوضه ایله ایکی مجادن صرک برکله اولوب شرطز نفظه کوره بر «او» علاوه ایتمک لازم کلور . معناسی علی الاطلاق بیع و شرا کتله و حواله شرکت کی عقددر . و او ج و ا کر امیه معارفینه اخی کله یکندن مثلاً برینک برد کاده کی حق استاجرتی آلیق ایچون (پشت آلیق) و برینک یا خود مناقصه به کیریش برآمده شو قدر یاره و یروب او کاصرید ایتمه برینک بو اوکل و ک داثره شمولده در . بعض و لنین ده اوکل و ک عدولک محرف اوله زق قبول ایدیور لکه بو معنایه کورم طوغریقه دن انحراف ، ستر حقیقت ، مقصد اصلی بی کتم ایچون اختیار اولنان هغه کاذب مفهولری کنده یکنندن تظاهر ایدیور . بو طوله اولماسه بیله مواضعه نیک لسان عثمانیه معناسی اصطلاح ایله تعیین ایتمش اوله یکنندن کله نیک تبدیل و تحریف ادبیانه معنیاتنک معدود اولدنی معلوم استنادانه لریور .

consentement «عصاضه» معناسنه آله میورم . زیرا عصاضه یتنه قاموسده (باهاده و زنده باب مقابله ده

یکی تفرقه من

ختمنه یک آق قان «رفاس» ی معاقب

صبحا پریمی

استعمال اولور . ششندو ایکنده یارشقی معناسه در) دیه معرفدر . ذ تا بواصلدن اولان طایفه لر ضا االه لسانزده معلوم ترکباندندر . رضاده بو طوله در . بواصله کوره صراضی **Satisfaction** مفهومنده آرامه من اقتضا ایدر .

بنده کن ترجمه خصوصنده کلماتک اشکال و قبائله و یا - شمت اداسنه آله اذنیفی چوق کره حسن ایله یکمدن اثنای ترجمه ده مقابلیری اولسان نیک شیوه سبیله آرام . ظن ایدیورم که « مواضعه ادبا » و یا « موافقت ادبا » برینه « مقررات ادبیه » دیه سبیلر و موافقا **convention** ی ادبیه عطف و توجه صراف ایدیور ساق « اجاع ادبا » به تحویل ایده سبیلر . چونکه اجاع معناسی « ارباب احتیادک رقول او زورینه اتفاقی » دیمکدر . **Mores conventionnelle** ک اخلاق موضوعه ایله ترجمه سی نیک ایکندر . **convention morale** ایستدر . فرد ایسترجع اولسون « موضوعات اخلاقیه » ایله ترجمه ایله موافق فکرندر . اساساً **convention** دوللر و یا احاد بیننده منعقد مساوات معناسنده بولمادجه مفهومنده - اجمع جمع کی - جمعیت واردر . مساوات موافقنده بولمادجه نه ایتمه علامت جمع وضعی لازم کلور . ایران دولتنک تمبرات رسمیه سبجه **convention** بو موضده مقابلی « قرارنامه » در .

Précoce مقابلی باکور ، با کوره اصلنه تماماً منطبقدر . فرانسجه معناسی دها شمولی اولمله برابر بوکا ، بوندن مکمل بر مقابل بوله مان . « چابک سیده » ده فی الحقیقه با کورک خدمتی ایضا ایدمش . با خصوص **Précoce** مشتقانه کوره چابک سیدکی ، چابک سیده کونه کی تصرفاته تابع طولتی لازم کله یکندن طولانی ذات نحر برانه لر ایله هم فکر اوله زق بو وصف ترکیبی فی حمله مصروف کور بومور .

خلاصه **Convention** مواضعه دنایاماک شرطیه بو ترجمه لک درجه اصابتیه دیه چک سوز بو قدر . یالکز مواضعه ده اصرا ایوب ده بو یا کلتش تمبیرک استعمال ادبا ایله برلشمه سی رجا ایده چیکم .

Fantaisie مقابلی لهوده یک کوزلدر . فقط هر برده کیتن ظن ایدیورم . بنده کن بونی یکنده بشقه درلو ترجمه ایتمش ایکن . زیرا معناسنک قوتی برده ظن ایدیورم . اوده ایبولت تهنک برکتانده **Quand l'artiste crée c'est d'après sa fantaisie pure** معنایه جله سی ایسی . بونی « آثار نقیسه مدعینک محصول طبی اولان « بر خوش آینه لک » دیه ادا ایکنم .

بوندن بشقه ، بو کونکی مقاله نیک تا ایکن سطر نده موجود « نهاد اسناد » **Pilier fondamental** ترکیندن احوال ایکنم **Tapis vert diplomatique** کتابی مصطلبه ستریش سیاست ده **Mandataire** لغتی - نایب « مقابلی **Regent** اولدیندن طولانی - متاب دیه ترجمه ایتمش ایکنم . بو معناسیله مطبوعه نزه یا کلتش بر صورتده استعمال اولان بر تمبیرک تصحیح معصومت استنادانه لرخی رجا ایده چیکم . **Société des nativus** تمبیری عمومیته « جمعیت اقوام » ایله ادا ایدیورلو حالبوکه بونک طوغریسی « جمعیت ملل » در .

امت ، ملت ، قوم معنای نیک لغت کتابلر عزه دارمه قاریشقی بر حاله کتیریش اولسنه رغماً دیلوردر که ملل بر حکومتله زیر اداره سنده بولنسان برر موجودیت سیاسییه در . حالبوکه هر قوم هر زمان بر حکومت حق بر جمعیت سیاسییه خائنده طو بلانده شددر . جمعیت اقوام مقوله نامه سنکده تدقیقندن مستبان اوله جفی اوزره اورایه حتی دخول یالکز ملل نیک اولوب قوملرک دکلدر . تحت حا کتیرنده بر چوق قومه منسوب افراد بولان کوچولک بر ملت بر موجودیت سیاسییه اوله اعنایه جمعیت اقوام نده تدقیقندن مستبان

اونک ایچون مطبوعه نزه بو قلیشه سی بلاهال « جمعیت ملل » ایکندر . بیلم ذات اسنادانه لرخی بو غرای معویز اولان یازیلرنیک سبب اولان نظیف یک افند بر شکر لرخی تصویب بیور

لورج، قاريله مانا قاجيرى اي - خيايه ودرسيه به
مستند عقوداه تخصص اولمشدر، ورونك
فرانسزجه مده Simulation يا خود contrat
similé در .

مواضعه نك قاموسده كي مناسنك سزاو چنجه سني
انتخاب بنده كز او چنجه به كينه كه لزوم كورمه دن
برنجيسنه نك ايدورم . شايع اولان مناده
بودر . في الحايه قاموس [مواضعه مقاله ورتنده
بر خصوصه محتاجوب اولكل قورق مناسنه در
بقاله واضه اذا واهنه] ديور . اولكل ،
برنجيسى ضمه حقيقه ، بسوطه و ايكنجيسى
ضمه حقيقه ، بموضه الله ايكي هجادن صرك
بركله اولوب شوطرظ تلفظه كوره بر « واو »
علاوه اترك لازم كلير . مناسي على الاطلاق
بيح و شرا ، كفاله و حواله ، شركت كي عقد در .
واوچ و اكراميه مقالويه دخی كاد بكندن ، مثلا
برونك بر كاديه كي حق سنا بر تني آني ايجون
(يشالكي) و برنك يا خود مناقصه به كيرمش
بر آدمه شوقد زياره ووروب او كافر يد ايتد برنك
بو او كدولك دائره شمولنده در . بض و ثلث ده
او كدولي عدولك حرفي اوله قيقول ايدورلر كه
پومنايه كوره طوغريلندن انحراف ، ستر حقيقت ،
مقصدا صلي كي كم ايجون اختيار اولان هقد كاذب
مفهوملي كند بكندن تظاهر ايدور . بويه
اولاسه بيله مواضه نك لسان عثمانيه مناسي
اصطلاح ايله تين ايتش اولديندن كله نك تبديل
و تحريفي ادبياتيه ميبادش معدود اولديني معلوم
استادانه ليردر .

consentement لفظني ايسه بنده كز
« رضاه » مناسنه آله ميورم . زيرا رضاه
ينه قاموسده (بياهاه ورتنده باب مقاليه ده

يكي تفرقه من
شما نك پك آز قالان « و فاسز » ي متعاقب
صباح پريسي
اسمنده حسي ، غيغ و كوز باشلرله
مالامال بر حكايه باشلوروز .

« پیام صباح » ك تفرقي : ۵۱

وفاسز!
مضطرب اولمش و صكر ا بو عذاب واضطرابي
بللي ايتمه نك ، روحنك الك درين كوشه رينه
كيزله نك ، كومك لازم ككشدي .
پوتون بو قدا كارلقاري ، بو علويتلري
صانكه وقايح عاديه ويا بوميه دن هر هانكي
برشي آكلاتيورمش كي متواضعانه و بسط
بر ادا ايله شوميره سويله مشدي .
بيهر ك موسيو (لافوش) ي زيارتندن
بر قاچ كون صوكرا يعني . نام سفالنلرينك
صوكدر كه سني بولديني ، الك صوك منبعلرينك
بيله قوروديني انسناده ايدى ؛ مولر . .
شوميردن آلديني بر توصيه بيله قابليجيلدن
رينه عرض خدمته كتمشدي .
قلودت . . اوده يارين صاتيلاجق اولان
بو عنبر بزه و قه متدار اشيا نك قارشيسنده قالمش
متناثر و مكدردي . مع مافيه هيچ مايرس
دككدي .
بيهر كنديسي سودكدن صوكرا اشيا نك
و باشونك بونك نه اهميتي اولاييليردي ؟

شرطيله بو ترجمه نك درجه اصانه و
صوز بو قدر . يالكن مواضعه ده اصرا ايدوب ده
بو ياكلش تبريك استعمال ادبا ايله برلشه سني
رجا ايدوچكم .

Fantaisie مقابلي لهوده پك كوزلدر .
فقط هر برده كيتن ظن ايدورم . بنده كن
بوني كينده بشقه درلو ترجمه ايتش ايدم . زيرا
مناسك قوتى و برهم ظن ايدوردم . اوده
ايبولت نك بر كنانده كي Quand l'artiste
créé c'est d'après sa fantaisie per-
sonnelle جمله سي ايدى . بوني « آثار نقيشه
ميدعنك محصول طبي اولان « بر خوش ايدنك »
ده ادا ايدم .

پوندي بشقه ، بو كونكي مقاله نك تا ايلك
سطر بنده موجود « مهارد استاد »
Pilier fondamental تركيدن احوال ايدم .
Tapis vert diplomatique تاپني مصطبه
سترش سياست ده Mandataire اقلتي -
نابك مقابلي Regent اولديندن طرفي -
مناب ده ترجمه ايتش ايدم .

بومنا سبيله مطوعان زده ياكلش بر صورتده
استعمال اولان بر تبريك تصحيحه معاوت
استادانه لوني رجا ايدوچكم . Société des
Natifs تبريني عمومينه « جمعيت اقوام » ايله
ادا ايدورلر حايلو كه بونك طوغريسي « جمعيت
ملل » در .

امت ، ملت ، قوم معنالي نك لغت كتابلر يمزده
قارمه قاريشيكي برحاله كترلش اولسنه رغما
ملاو ، مدر كه مثل بر حكومتده زير اداره سنده
بولناسن برر موجوديت سياسيه در . حايلو كه
هر قوم هر زمان بر حكومت حق بر جمعيت سياسيه
حانده طوبلا نه ماشدر . جمعيت اقوام مقاله نامه .
سنكده تدقيقتدن مستان اوله جني اوزره اواريه
حق دخول يالكن مللك اولوب قوملر كدكادر .
تحت حاكيمنده بر جوق قومه منسوب افراد
بولان كو چوچاك برملت بر موجوديت سياسيه
اولقي اعتباريله جمعيت اقوام نژنده حق ايفاده
نائل اوله بيليركن كو چوچاك برملت اوغنه موقوفيت
الله ايدو ماش اولان فرص قوجه بر قوملك او واده
حق تمثله مالك الله مامسي بونك لك يارزد لي ايدر .

ايشته نام بواننده قاني چالمنش وايچري
برقادين ، مجهول بر مادام كيرمشدي .
بوقادين صانك كندى اونده ايتش كي
مسخر بخانه بر قونوغه قورولش و لحظه اولاده
قلوده نك هيچ برشي آكلاماديني برصال ،
بر حكايه سويله مشدي .
بوقادين كوره بيهر بك بو يوك ميلونلره
بالغ اولان بر ميرانه قونمش ، فقط بو ميرادن
استفاده ايدو سيلمسي بر مادام زله ايله ازدواجنه
مشروط بولونمش ايدى .
قلودت بر آن مجهول قادينك كنديسي
ايله آلاي ايتديكنه ذاهب اولدى .
صوكرا قانع اولمش ، بيهر ك نوتره
واقع اولان زيارتي خاطر لاشدي . ديك
بو طوغري ايدى . شيمدى بو يوك بر هيجانه
طوتولمشدي .
فقط مجهول قادين اضاحاتنه دوام
ايدوردي .
روايتنه كوره بيهر قلودتي سوديكني
برانه ايدرك بوميراني رد ايتمشدي . بو طرز
حر كنه كندى فلاكتني احضار ايتش
اوليورسي ايدى ؟ نتيجه نه اوله جقسدى ؟
پش ياره سي يوقدى ، الك صوك متابعي بيله
توكتمشدي . بر ايكي كونه قدر قولندن

باش محمري : علي

هل ادارهي — باب عالي جاده سنه

اغزته به عائد خصوصيات ايچون اداره مآه وور
مكاتب و اوراق وارده درج اولسون او

كوتی كچمش لسته لر ه غره

تلفون نومروسي — استانبول

اذانی ساعت	
طلوع شمس	۹ ۰۵
اوكله	۴ ۴۱
ايكئندی	۸ ۴۰
آققام	۱۲ ۰۰
ياتسو	۱ ۵۵
اساك	۶ ۵۴

نسخه سی ۱ پاره

باش مقاله من سانسور طرفندن چقارلشدر

تحریر تاریخ

TÜV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.724

تاریخ پر کتبک ایکی سئوله نه قدر غلطان صیدور به یله چکن کورمک ایچون « بزده تماشاش ایدییان » عنوانیه یوسف ضیا بکک « کون « علمدار » ده نشر ایدییکی بر مقاله بی بوردن کچیریلدکن. اگر یوسف ضیا بکک او مقاله سیله تحریف ایدیلن شی تاریخ ادبیاتک صولک صنفه سی اولماسه یدی بز ارباب قلمسزک خلاف حقیقت احوال ونشراتی چوق دیکلمش و چوق اوقوش اولدیمز ایچون اصلا استغراب ایغز و تصحیحه لایق کورمزدک . فقط او مقاله « تنظیمات » دن صوکره ک صنفه ادبیاتغری اوله تغییر ایدییورکه حقیقتک بویه کوز اوکنده ذبح ایدیلسنه کوکلم و اشی اولادی. عیر مقاله بک حرکت واقعه سنده نه درجه قدر حصه محمد و تصد اولدییی بیلیمورم ؟ احوال که حقیقی و تاریخی تحریف ایدییکنک هیچ ده فرقتده دکلمر.

فقط غفلت کندیلسنه بر مقاله ده ، بر معذرت اولماز . زیرا تاریخ ادبیاتغری بیلیمورسه یاری شوق بیلیددی که « اشکنیه کبرا » دن تاریخ ادبیات چقارمقی جائز دکلمر . جهل و شبابه یاغشلا نه به چق جره تلرده وارد . بزده تماشاش ادبیاتک تاریخچه سی تلخیص ایتمک ایسته بن متجاسر هیچ اولمازسه اربابندن اوچمه دائر برینده اولسون معلومات آلمالییدی . بوندن نفسی مستغنی حس ادوبده حقیقت تاریخی طایماز برحاله چوق هیچ اولمازسه بر اثر خفت در .

باتکیز ، یوسف ضیا بکک نه دیور :

« ادبیات جدیده عصری اجتماعی قاورامش بر زصه ایدی . بناء علیه صحنه ادبیاتده بیولکر « اهمیت و برهملری ایجاب ایدردی . بالخاصه بتون دنیا « اناقلر نه نای برداستان کی دولاشان (سارا برنار) « استانبوله کلدیجی وقت کوستردکاری هیجان « دقت ایدیلرسه بوجهت دهها زیاده اهمیت « آلیز . حال بوکه کتبخانه لر بزده سیرالانان : « فکرت ، خالد ضیا ، جناب . . الخ کی اسملر « آلتنده منظمه لر ، رومانلر ، تریا کوز لرندن « باشقه برشی کورمبورز . او حالده نظم و نثر بزده « پایلان یکبا بکک بوش قالان برکوشه سی وار : « تماشاش .

اوبتادینی کچه قطعی و صریح برماهیت آلدی : اثر اوله مدعش بر زورنال ایل پادشاهه طاینامش ایدی که در حال بازاده سنیه بر کچه ده کدک باشا تیاتروسی بیقیدرلدی ، فاصولیه جیان قومانیه سی طاغیبتلری ، مدحت افندی صرحومه بردها تیاترو یازماماسی تئیه اولدی ، الحاصل عالم ادبیاتک تماشاش قطعه سی کوکندن قلع ایدلدی . بو حادته نک هنکام وقوعنده بن اوزی درت اون بش یاشرلنده ایدیم . اوندن صوکره آتیجی « طلوعات » قومانیالی . عبدالرزاقلر ، حدیلر ، ک . حسنلر ، فلانلر . آلا تورقه اوپونلر مآذون ایدیلر . ادبی اوراق ادعاستده بولان قومانیلر بالکیز مترجم اثرلری ، یاخورد فرنگ اشخاصندن مقتدر بولان اوینا بیلیرلر دی . وبالطبع ادبیاتجه صحنه نک موجودیتدن تفاعل ایدیلک باشلاندی . اگر مجموعه رسمیه آرهه کبره سه یدی امیم که کتبخانه ادبیاتک لکزنلکین جرعه سی آثار تماشاشه تخصیص ایدیلن جره اوله نومی . زیرا مجموعه واقعه دن اول نشر ایدیلن مل بیسلر یوزلر تعداد اوله بیلیردی : بک ای خاطر لایبورم ، نیم چوقوقلمده شهزاده باشنده بد ایدن وجابجا آتاصوقیه میدانده قدر سیرالانان کتاب سز کیرلنده اکثریت غالبی آثار تماشاش و بالخاصه ملی تیاترلر تشکیل ایدردی و اقرا تمک اکثری کی بنده تقدی ادبی به اونلرله باشلام . اگر کشر اقطعیطه مساعد اولسه یدی ایته دارالبدایع کی مؤسسه لر یگری اولوز سنه اول وجوده کلش بولنه بیجی و هیچ شبهه یوق ادبیات جدیده نک هر ایدیه کورولن خدمتی صحنه به ده شامل اولدییی .

مشروطیت اعلان ایدیلوبده ملی تماشاشه عائد مجموعه بر طرف اولنجه بتون تیاترلر و بالخاصه متفیان قومانیه سی کالک ، سزاییک ، شمس الدین سامینک اثرلریه اوپورجه آتیلدیلر . بونلر روم ایلدن کان رغلیان عمومی تشدید مقصدیه یازیلان بر قاجارجه ده علاوه ایدلدی . فقط بوسوک اثرلک « سحر برقیست » بیله سی بوندی .

اونلر ادبی اولدندن زیاده سیاسی برماهیتده ایدیلر . وقتیه تیاترو خصوصنده شایان حیرت برلودیت کورستن ادبیاتغزه یگری سنه لک بر دور تعطیل کویا ابرات عقامت ایتمشدی . معماقیه مشروطیتک ایکنجی سنه سنده (۳۱ مارت) حادته سی متعاقب تم « یالان » عنوانی بر پردرلک فاجیه صحنه ده کورولدی ، بوکوجک اثر تماشاش اوپوله ساتیورم که ، قازاندی اهمیت اعتباریلدی نظیر قاشدر . فی الحقیقه « یالان » موسیو کیز طرفندن آلتانجه به واسطی خاطر لایله مآذون مرغیله ده مجارجه به ترجمه ایدلکدن باشقه خلاصه « موضوعی ایله مض یارچعلری ایتالیان مجموعه لر نه و فرانسز غزته لر نه نشر ایدلدی . حتی تصادفات عجیبه دن اولقی اوزره « تالاسه » اسئنده بر فرانسز محرمی ده اونلارده عینی موضوعه دائر بریه سی یازمقده اولدینی و بالآخره کندیلسنه طرفدن انتقال اسناد ایدیله سی ایچون بروجه یقین اعلان کیفیته لزوم حس ایددیکنی فرانسزجه استانبول غزته سیله اشاعه ایتمشدی . بک آرز صوکره « کرجک بکر » ی و نهایت ملی تمام و تریبه جیتنک اجدینی مسابقه مناسبتیه « کورابه » ی یازدم . عینی زمانده محمد رؤف متعدد بیسلر یازدی ، و اونی متعاقب خالد ضیا مهمجه برجه لر ایل اورتیه جیدی ، بوک علاوه ایتمک لازم دکله

« بن بوی ایکی شیبه حمل ایدییورم :
 ۱ — اوچ لساندن صوبک اولان شیا .
 « نلیجه نک ضعیفکن ایل صحنه نک محتاج اولدینی
 « بیلیملک آره سنده کی تضاد .
 ۲ — ملکتمزده بوکونکی (دارالبدایع)
 « کی دولویلو بر مؤسسه بولوماماسی .
 « اگر کندیلرینه انیت و بره جک اساسی
 « برغروب اولسه ایدی ، برنجی مانک قدرتنه
 « رغماً ، تماشاش و ایدیلسنده ده ، تألیف نامق طاشیایان
 « رومانلر نومعدن بر چوق ظهورات ایل
 « قارشیلایدردی ...
 خایر ، یوسف ضیا بک قارشیلاشه مآز و کز ؛
 دکل دارالبدایع ، اوندن یوز قات دهها متکمل
 برهیئت تنلیله مزده اولسه ، حتی استانبوله کلدیجی
 پری زحکمزجه هیجانه دوشورون سارا برنار
 باقرض تورکجه اوکره نوبده بواده بزم اسانغزله
 اویناسه به خالد ضیا و آرقاداشلرینک بر اثر تماشاشی
 صحنه ده کورمیه جکدیکنر ... ایچون ؟ می دیدیکر .
 هاه سویلیم : چونکه ده خالد ضیا و آرقاداشلری
 « ثروت فنون » ده بولوشندن اول سلطان حمید
 « ملی تیاترو » ی یواساق ایتمشدی . بو مجموعه

واقعه اول نصر ابدین می پیوسته بوزنله
تعداد اوله بیلیدی : بک ای خاطرلا بوزم ، بتم
چو جوقلمده شزاده باشنده بده ایدن و جاها
آیا سوقیه میدانه قدر صیرالان کتاب سرگیلنده
اکثرت غالبی آثار تاشا و بالخاصه ملی تیارولر
تشکیل ایدردی و اقرانک اکثری کبی بنده
تقدی ادی به اولرله باشلام . اگر شرایط محیطه
مساعد اولسه بده البته دارالبدایع کبی مؤسسه لر
یکری اولوز سنه اول وجوده کلمش بولنه بقی
وهیچ شبهه بوق ادبیات جدیدله کلمش هر اواده
کورولن خدمتی صحنه بده شامل اوله جقدی .

مشروطیت اهلان ایدیلوبده ملی تماشیه
فائد منوعیت بر طرف اولنجه بتون تیارولر
وبالخاصه مناقبان قومانیه سی کمالک ، سزائیکه ،
شمس الدین سامینکه اثرلرینه او بورجه آیدیلر .
بونره روم ایلیدن کلن رغلیان عمومی تشدید
مقصدیه یازیلان بر قاجار چه ده علاوه ایدلدی ، فقط
بوصوک اثرلرک هیچ بر قیمت بیعیسه بوندی ،
اونلر ادبی اولقدن زیاده سیاسی بر نامه بده
ایدیلر . وقتله تیارو خصوصده شایان حیرت
بر ولودیت کوسدن ادبیاتزه یکری سنه لک بر دور
تعطیل کویا ابراه عقامت اتجمدی . مع مانیه
مشروطیتک ایکینجی سنه سنده (۳۱ مارت)
حادثه سی متعاقب بتم « پالان » عنوانی بر پرده لک
فاجیه صحنه کورولدی ؛ بوکچک اثر تاشا ،
اوله صانیورم که ، قازاندینی اجمت اعتبارله بی نظیر
قالمشدر . فی الحقیقه « پالان » موسیو کبر طرفندن
آلانجه به واسطی خاطر لایمادیم بذات معرفیه ده
بجارجه به ترجمه ایدلکن باشقه خلاصه موضوعی
ایله بعض پارچه لر ای تالیان مجموعه لرته و فرانسز
غزله لرته نصر ایدلدی ، حتی تصادفات عجیبه دن
اولق اوزره « تالاسه » اسمنده بر فرانسز
محرری ده اوائلارده عینی موضوعه دائر بر بیسه
یازمده اولدینی وبالآخره کندیسنه طرفندن
انحال اسناد ایله سی انجون بوجه بشین اعلان
کیفیته لزوم حس ایشدیکنی فرانجه استانبول
غزله سله اشاهه ایشدیدی . بک آز سوکره
« کورچک بکل » ی ونه یات ملی تلم و تریه
جمیتنک آجدینی مسابقه مناسبله « کورابه » فی
یازدم . عینی زمانده محمد رؤف متعدد پیس لر
یازدی ، و اون متعاقب خالد ضیا مهمجه بر حمله
ایله اورته پی چیندی . بوکا علاوه اتمک لازم کلیرکه
حسین سماده ادبیات جدیده عالمه سنک هیچ ده
یا یا بیسی دکلدن .

آکلادگی ، عزیزم یوسف ضیا بک ،
ادبیات جدیدی آثار تاشا ایله اشتغالدن منع
ایدن دولت و حکومتدی ؛ دولی طویلی تیارو
بوتسولانی کلن ، هله لاسه مساله سی هیچ دکلدی . . .
هیچ ده ترکیب کر بز اوادینی و طوطی بلاغت
اعتبارله ادبیات جدیدی صولده سفر کبی
بر اقدینی معلومکن اولق لازم کلن نامق کال
صر حومک « زوالی چوبق » ی ، « هاکف
بک » ی وبالخصوص « وطن یا خود سلسره » سی
اونا ندرتی زمان حصارک رغلیان و هیجائی کورمش
اولسه بیکز آکلاد بیکز که بز هتایلرک لسان
طبیعیسی او شیمدیکن تورکیلرک قنیر ، لایغ ،
صولق ، بوزولر و بولایتی ، بیری وجعی
افاده لر دی کلن اجداد مندن میراث قالان تمیز ،
تعجب ، زنگین ، یوسکک ، یارلاق ، مهیج
برسطوت لسان کمال ، لسان حاند ، لسان
فکرت و لسان نظیفدر . ساهیه مطبوعه ده هیچ
بر رفاندن اندیشه اتمکسزین اولسان حکم
صوردیک کبی سلطنت صحنه ده اولسانه موجوددر .
زیرا ملتوزک ثروت حسیسه سنه لیته « تورکی
دلی » ادای دیویدن عاجز بر مفلس مایه بندنه درا
ترجه واقعه ایدیلوردی .

بر ارفاق صرحوم احمد مدحت افندی صحنه
آغاز ملیتی اعاده اتمک غیرتی حس ایشدی .
هر بقول ولودیتی ساهیه سنده بری برتی متعاقب
« چنکی » ، « صباوش بک » ، « چرکس
اوزدنلری » عنوانی اوج ملی بیسه فاصولیه .
جیان قومانیه سی واسطه صلیه مشغول کدک باشا
صحنه سنده او یانادی . او قاریخه قدر ملی پیس لرک
ایضا خامی حقیقه کی ممنوعیت هنوز ضمنی بر
ظلمتینه ایدی ، « چرکس اوزدنلری » کلمه

تاریخ ایدیلوردی که « اشکنیه کبرا » دن تاریخ
ادبیات چقارمق جائز دکلدن . جهل و شبابه
باغشلا نه بیجی جرعه لرده وارد . بزده تاشا
ادبیاتک تاریخچه سی تلخیص اتمک ایسته نمتجاسر
هیچ اولمازسه اربابندن او بیجه دائر بر بنده
اولسون معلومات آلماییدی . . . بوندن نفسی مستفی
حس ایدر بده حقیقت تاریخیه بی طامناز بر حمله
قویق هیچ اولمازسه بر اثر خفتدر .
پانکز ، یوسف ضیا بک نه دیور :

« ادبای جدیده عصری احتیاجی قاورامش
« برز صه ایدی . بناه علیه صحنه ادبیاتنه ده بیولکر
« اهمیت و برمه لر ایجاب ایدردی . بالخاصه بتون دنیا
« انقلزنده نامی برداستان کبی دولاشان (سارارنار)
« استانبول کلدیکن وقت کوستر دکلری هیجان
« دقت ایدیلر سه بوجهت ده زیاده اهمیت
« آلیز . حال بوکه کتبخانه لر بزده صیرالانان :
« فکرت ، خالد ضیا ، جناب . . . الخ کبی اسملر
« آکنده منظمه لر ، رومانلر ، تریا کسوز لر دن
« باشقه برشی کورمیورز . او حاله نظم و نثر بزده
« پایلان بیکایکک بوش قالان برکوشه سی وارد
« تاشا .
« بن بون ایکی شیخه حلی ایدیلورم :

« ۱ — اوج لساندن صوبک اولان هئا .
« نلیجه ناک ضعیفکی ایله صحنه تک محتاج اولدینی
« طیبیلک آره سنده ک تصاد .
« ۲ — مملکت مزده بوکونکی (دارالبدایع)
« کبی درلی طویلو بر مؤسسه بولوناماسی .
« اگر کندیلرینه امنیت و بره جگه اساسی
« بوغروب اولسه ایدی ، برنجی مانع قدرته
« رعنا ، تاشا و ایدسنده ده ، تالیف نامق طاشیان
« رومانلر نوعندن بر چوق ظهورات ایله
« قارشیلش بر دق . . .
خابر ، یوسف ضیا بک قارشیلشه مازده کر ؛
دکل دارالبدایع ، اوندن یوز قات ده متکمل
بر هیئت تمثیله مزده اولسه ، حتی استانبول کتبخشی
پزی زعمکزجه هیجانده دوشورون سارا برنار
بالقرض تورکیه اوکره بوبده بواده بزم اساغزله
اویناسه بنه خالد ضیا و آرقاداشلر نیک بر اثر تاشاسی
صحنه ده کورمیوه جگدیکر . . . بیچون ؟ می دیدیکر .
هه ، سوبلیه م : چونکه ده هائل ضیا و آرقاداشلری
« ثروت فنون » ده بولوشه دن اول سلطان حید
« ملی تیارو » فی باصاق ایشدیدی . بو ممنوعیت
تاریخ ادبیاتک الیم بر صحنه سیدوکه بومناسیته
آچق لازم کلدی .
بزده انباه ادبی بالخاصه غزله جلیق و تیارو
ایله باشلامشدر . تنظیم ایدن سوکره بتمشن مشاهیر دن
هیچ بری کوستر بکره بر و بقر قاج اثر تاشا
وجوده کتبخش اولسان . نامق کاک (زوالی
چوبق) (هاکف بک) (کتبال) (وطن)
(جلال الدین) (قره بلا) پیس لر نی بیلین بوقدر ؛
حامدک منظوم و منثور آثار تاشاسی یکری به
قریبدر . اولرکی رجائی زاده اکرم ، سزائی ،
شمس الدین سانی ، احمد مدحت ، هسی آرزوق
صحنه به خدمت اتمک ایستیلر . یوسف ضیا بک
ظن صرحومی وجهه انقیاب ادبیز ایشاسنده
صحنه اعمال اینلک شوپه طور ستون بالکس نظر
اهیبانک مطعی اولمشدی .
بالآخره کال بکک ردوسه شقی و آثار بنده
صحنه لر دن تمیدی ایله باشلایان آثار استبداد
تاشا مانده تمیلات ملیه قارشی بر ترد و احتراز
چلب ایدی . ملی پیس لر تیارولرک لیسته سی
خارجنه آیدیلوردی . نه فاصولیه جیان قومانیه سی ،
که مناقبان قومانیه سی - او دورک ایکی مهم
تیارو هیق بونلردی ، - ملی آتاری صحنه لرده
اظهار ایدیه میورلردی ؛ اولرک برینه « سقریب »
و « ده نری » مسلک تاشاسنده یازلش اثرلر
ترجه واقعه ایدیلوردی .

جناب شهاب الدین

بولشه ویکلر ایله اعاده مناسبات
لوزده ۱۴ نوز (یوسفور) — ده ملی
تلفراف غزله سنک استخباراته کوره بولشه ویکلر
در حال لیستانه قارشی حرکت ترضیه لر نی توقیف
ایتمک کبری تقدیرده روسه ایله اعاده مناسبات
امکانسز بر صحنه به کیره جگدره . لوید جورج ،
بوخصوصی موسوفیه بپله بر مشدر .